

Olethreutini 2

Hedya, Celypha

Hedya salicella (L.)

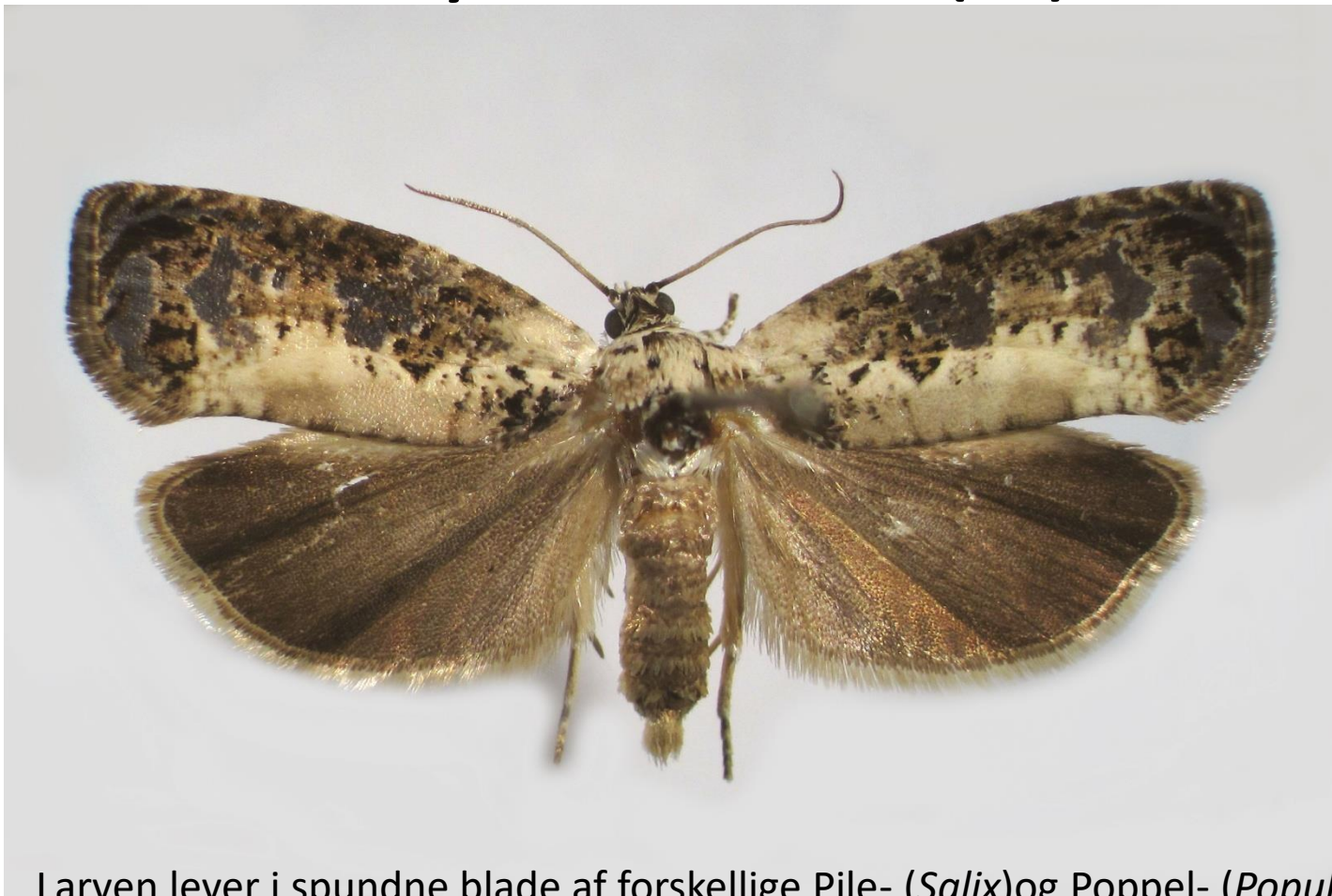

4713

DANIA, SJ, MG90
Nr. Løgum e.la.
24.5.2012, kl.
11.6.2012 E.Palm
Salix hastata

19-24 mm. Imago er overvejende nataktiv og kommer fint til lys fra juni til august. Den ses ikke ofte om dagen. Arten holder til i moser og langs åer, også i sommerhusområder.

Hedya salicella (L.)

Larven lever i spundne blade af forskellige Pile- (*Salix*) og Poppel- (*Populus*) arter. Den er let at klække. Nordgrænsen går gennem det sydligste Norge, mellemste Sverige og det sydlige Finland. Arten er i Danmark normalt ret enkeltvist forekommende, men flere steder dog fundet i større tal. Fra Europa til Kina.

Dania: NWZ:Vesterlyng Enghave
e.la.23.5.1979, kl.
1.6.1979 E.Palm
Salix pentadra

Hedya

H. nubiferana ø.t.v. og *H. ochroleucana* ø.t.h. er begge temmelig store arter, betydelig større end *H. pruniana* n.t.v. og *M. atropunctana* n.t.h. *H. ochroleucana* er i reglen kendelig på den gule farve i ydre vingedel og hvor *nubiferana* og *atropunctana* har en tydelig sort diskalplet har *ochroleucana* højst nogle sorte prikker og selve grænsen mellem den mørke og lyse del har uregelmæssige indskæringer i det sorte. *H. pruniana* har sort vingespidse og ingen tydelig diskalplet. *M. atropunctana* er ofte lyst rødlig og diskalpletten er stor og tydelig. *Apotomis*-arterne, som kan have en vis lighed, har ingen fritstående diskalplet.

Hedya nubiferana (Hw.)

DANIA, SJ, MG90
Nr. Løgum e.la.
26.5.2013, kl. 8.6.13
Sorbus E.Palm

16-21 mm. Imago er aktiv fra sidst på eftermiddagen og gennem natten, hvor den gerne kommer til lys. Den er fremme fra sidst i juni gennem hele juli.

Hedya nubiferana (Hw.)

DANIA, SJ ; NF18
Tinglev Mose e.la.
14.5.2017, kl. 29.5.
17 E. Palm Sorbus

Larven lever først og fremmest på Røn, Hvidtjørn og Æble (*Sorbus*, *Malus*, *Crataegus*) men også på en række andre træer. Den kan findes så snart der er blade på træerne og laver en ganske stor bolig af spundne blade.

Hedya nubiferana (Hw.)

Arten varierer lidt i farve.
Arten er fundet fra Vesteuropa til Ural. Nordgrænsen går gennem det mellemsste Norge, Sverige og Finland. I Danmark er den meget almindelig i hele landet.

Hedya pruniana (Hb.)

DANIA, SJ, MF79
Hjerpsted e.la. 3.6.,
Kl. 1.6.2016 E.Palm
Prunus spinosa

15-18 mm. Imago er aktiv fra om eftermiddagen og ses også af og til på lys. Den flyver talrigt i og omkring slåenbuskene og jages let ud fra midt i maj gennem juni.

Hedya pruniana (Hb.)

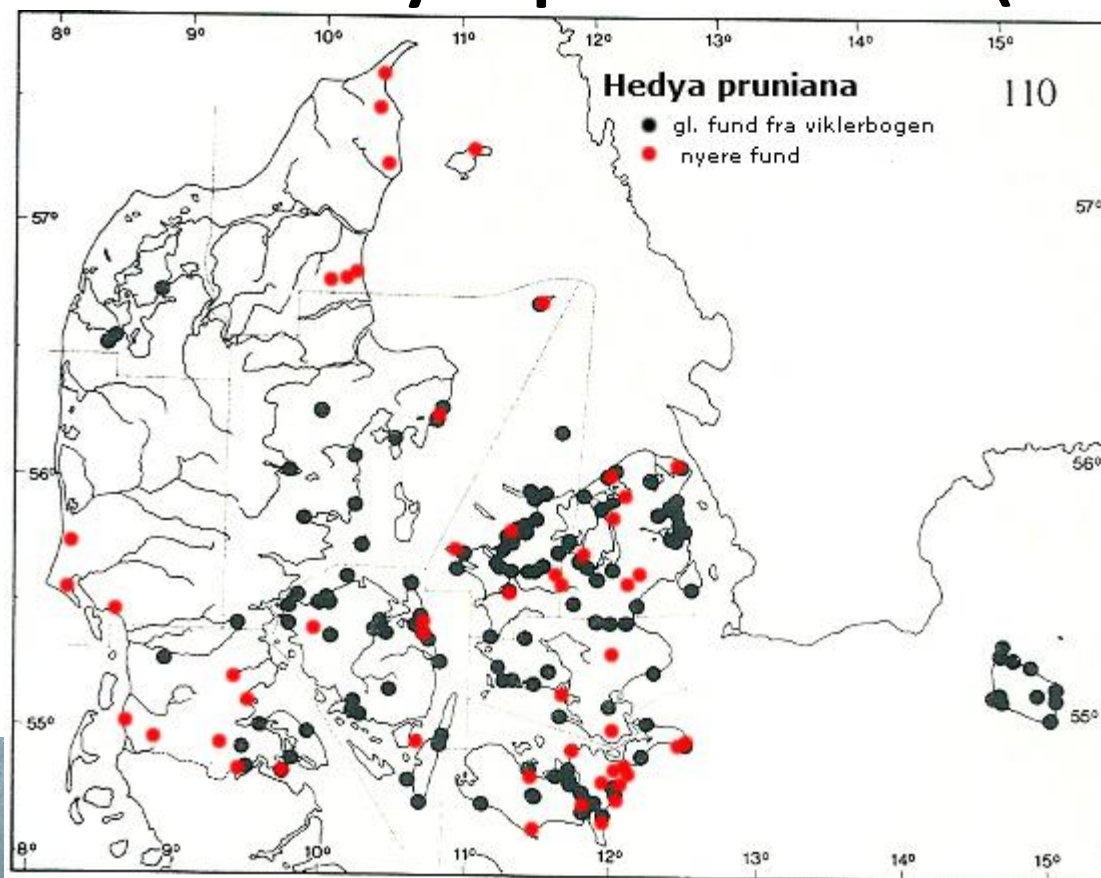

Dania: F, NG64
Ålsbo e.la.4.5.14,
kl.16.5.2014 E.Palm
Prunus spinosa

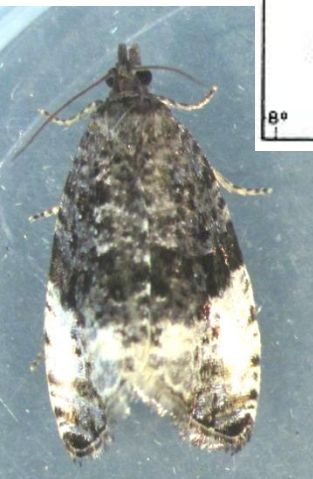
Larven lever i spundne blade af Slåen (*Prunus spinosa*) i maj. Den kan også leve på andre arter i slægten (men ikke Hæg). Den er let at klække.

Hedya pruniana (Hb.)

Europa til Ural og Lilleasien. Nordgrænsen går gennem det sydligste Norge, mellemste Sverige og sydlige Finland. I Danmark er arten almindelig, hvor der vokser slåen, d. v. s. i Østjylland og videre mod øst. Mod vest er der langt færre fund.

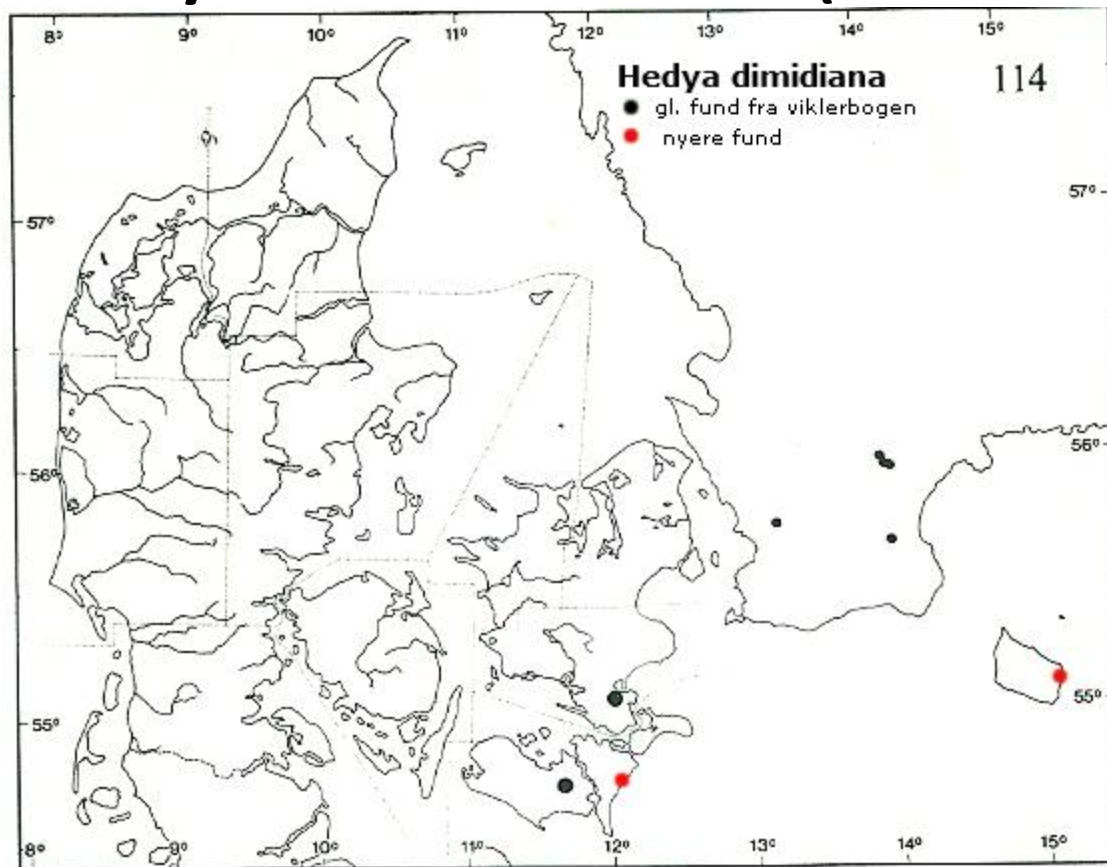
Hedya dimidiana (Clerck)

Dania: LFM:
Krenkerup
e.la.7.5.1980, kl.
21.5.1980 E.Palm
Prunus padus

20-23 mm. Razowski angiver kun 14-18 mm. Det må være en fejl. Imago er dag-aktiv i juni og kan f. eks. i Sverige findes i antal i og omkring foderplanten. Larven er fremme når de første blade dukker op og overvintrer næsten fuldvoksen. Den lever på Hæg (*Prunus padus*), er let at klække (men svær at finde).

Hedya dimidiana (Clerck)

Udbredt i et bælte gennem Mellem Europa og videre østover til Kina og Japan. Også Sri Lanka. Nordvestgrænsen er noget uregelmæssig i det sydlige og mellemste Norge, op til den Botniske Bugt i Sverige og Finland. I Danmark er arten først fundet i 1977 i Krenkerup og her findes den stadig (Hydesby og Hyde Skov er samme sted). Siden er den fundet i et eks. ved Skibinge og 2 eks. ved Årsdale på Bornholm. I Tyskland kendes arten fra Slesvig-Holstein men ikke Niedersachsen.

Hedya ochroleucana (Fröl.)

16-21 mm. Imago er aktiv fra sidst på eftermiddagen og kommer om natten til lys. Den flyver i juli-august og slidte eksemplarer kan findes hen i september. Den hører til i løvskove, men klarer sig glimrende i sommerhusområder og i folks haver.

Hedya ochroleucana (Fröl.)

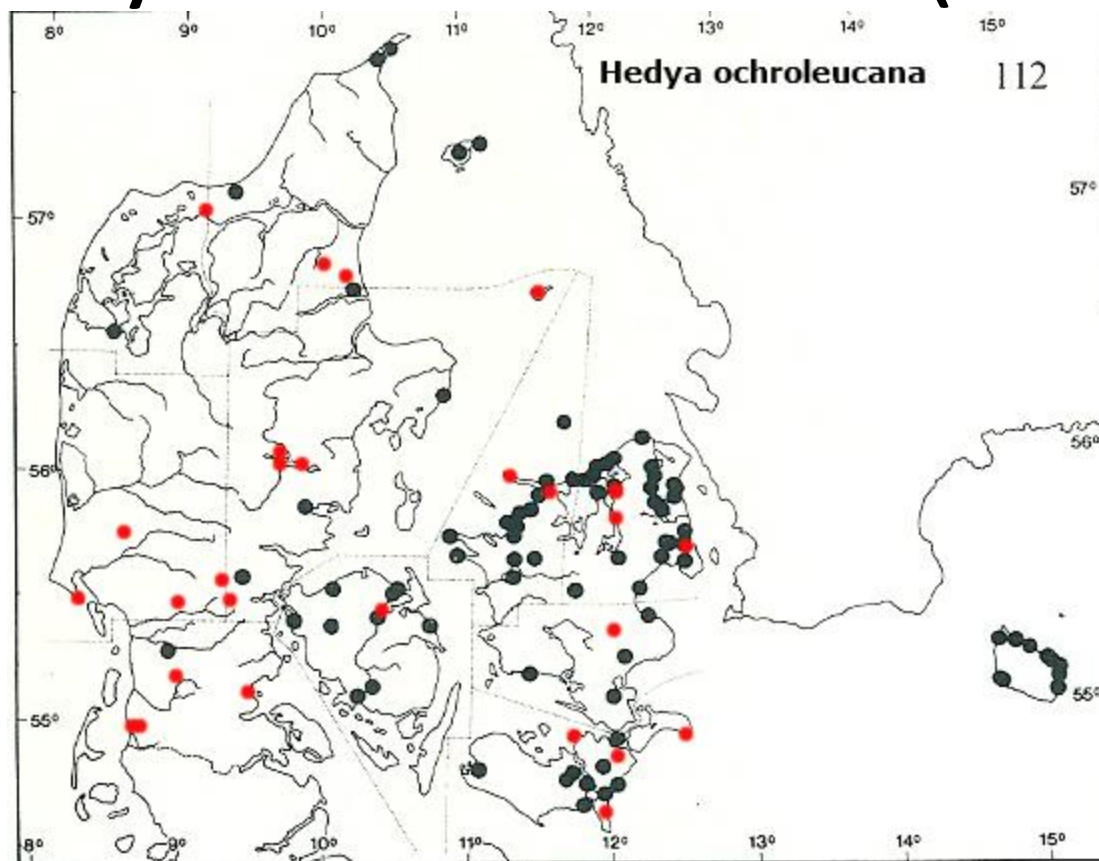

DANIA, WJ; MG67
Stavskær v. Horne
e.l.2.6.2017, kl. 47.
6.17 E.Palm Rosa

Larven lever i maj-juni på forskellige roser (*Rosa*). Den er let at klække.

Hedya ochroleucana (Fröl.)

Kendt fra Portugal til Korea. Nordgrænsen går lige nord om Danmark i det aller sydøstligste Norge, de sydlige dele af Sverige og Finland. I Danmark er arten hyppig langs Nordsjællands kyster, på Bornholms klippekyst og Falster, mere spredt i det øvrige land og i det vestlige Jylland er der temmelig langt mellem findestederne.

Metendothenia atropunctana (Zett.)

4719

DANIA, WJ, MH60
Dejbjerg hede
2.6.2017 E.Palm

14-18 mm. Imago er aktiv også i dagtimerne i juni til først i juli og kan let jages ud af vegetationen. Den kan også komme til lys.

Metendothenia atropunctana (Zett.)

Dania: NWZ:
Dybesø/Rørvig
24.5.1978 E.Palm

Larven lever i september i mellem sammenspundne skudspiser af Birk, Pil og Pors (*Betula*, *Salix*, *Myrica*). Særlig de små birke på forblæste heder foretrækkes. Habitaterne er heder, lyse birkeskove og overdrev.

Metendothenia atropunctana (Zett.)

Udbredt i det centrale og nordlige Europa til Japan. Også i Alaska og Canada. Nordgrænsen går ved Ishavet. I Danmark er arten udbredt og ret almindelig i hele landet, måske hyppigst mod nord. Somme tider fundet i antal.

Larvens spind. Foto Niels Lykke.

Celypha rufana og rosaceana

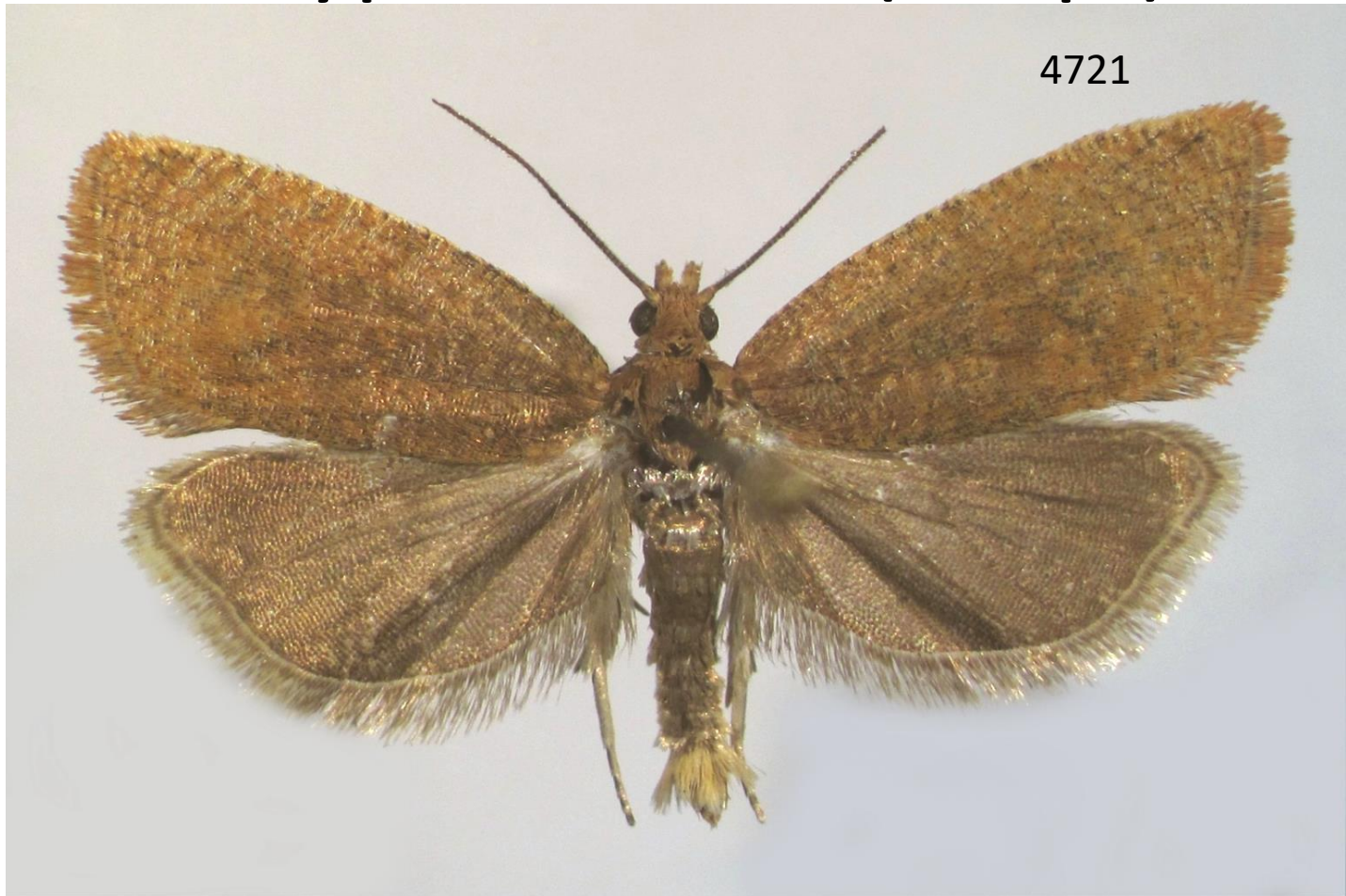
C. rufana t.v. og *C. rosaceana* t.h. ligner hinanden ganske meget og hvis de bliver slidte kan det være nødvendigt med et genitalie-præparat, hvis man vil være helt sikker på bestemmelsen.

På friske eksemplarer adskilles de let på farven, der er nærmest karminrød på *rosaceana*, også farven på den ydre del af bagvingernes frynser er rødlig, hvorimod *rufana* er mere rødbrun eller gråbrun og i detaljerne lidt stribet nær vingspidsen. Hunnen hos *rosaceana* er ikke helt så rød, men til gengæld mere spidsvinget (f.n.)

Celypha rufana (Scop.)

Dania: SZ:
Magleby Skov
9.7.1974 E.Palm

14-19 mm. Imago er aktiv fra sidst på eftermiddagen og flyver livligt over vegetationen i solskin fra sidst i juni gennem juli i vejkanter, på tørre enge, ruderatmarker og strandenge.

Celypha rufana (Scop.)

Dania: NEJ.
Åsted Ådal
16.6.1982 E.Palm

Larven lever i rodstokken af forskellige korsblomstrede (f. eks. Mælkebøtte (*Taraxacum*), Rejnfan (*Tanacetum*) og Bynke (*Artemisia*)) i april-maj.

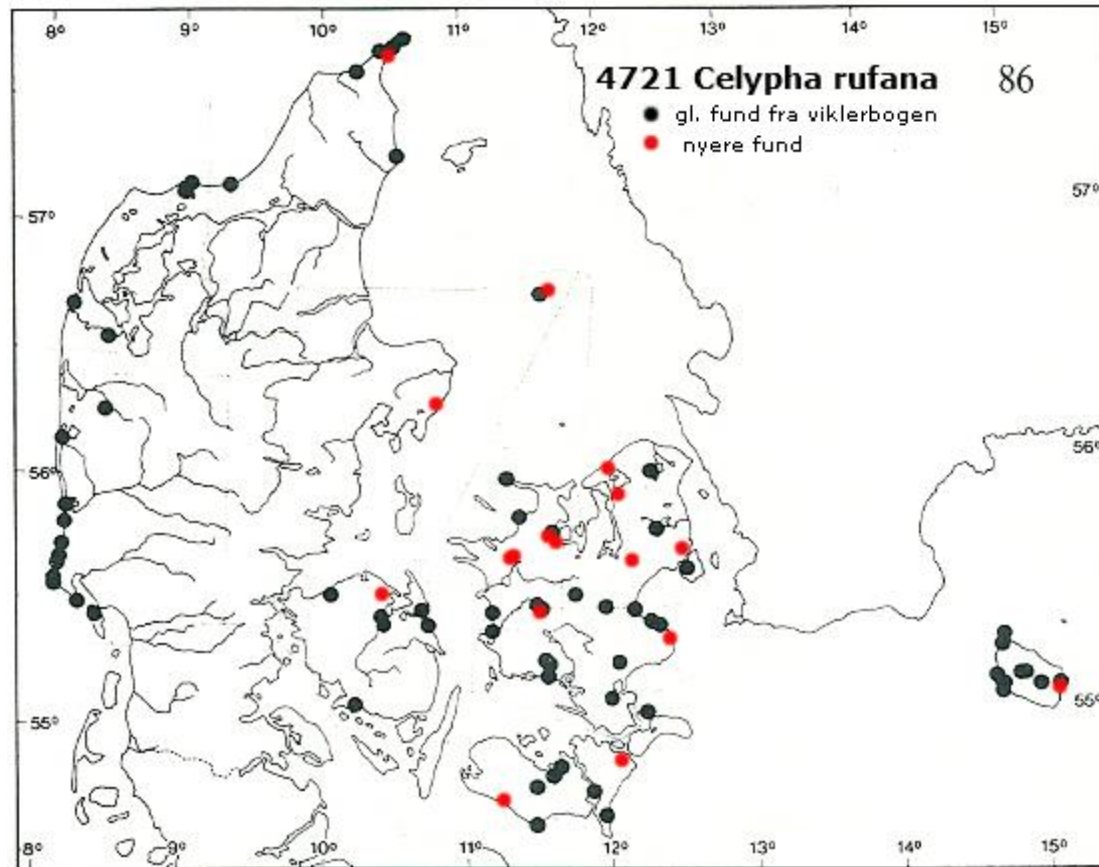
Celypha rufana (Scop.)

Dania: WJ:
Henne Strand
27.7.1974 E.Palm

Der er ikke meget variation, lidt mere eller mindre rød iblanding i farven, men langs Vestkysten er arten markant mindre end i det øvrige land.

Celypha rufana (Scop.)

Den er kendt fra det nordlige, østlige og centrale Europa til Korea, men lokaliteterne er somme tider meget spredte. Nord(vest) grænsen går gennem Norge (kun meget spredte fund), det østlige Sverige og den sydlige halvdel af Finland.

I Danmark er arten fundet spredt over det meste af Øerne, men i Jylland næsten kun kendt fra Vestkysten. Den kan være talrig, hvor den forekommer.

Celypha striana (D. & S.)

Let
kendelig
på det
mørke
bånd
tværs over
vingen.

Dania: NWZ:
Føllenslev
4.7.2010 E.Palm

15-21 mm. Hunnen er mindre end hannen og ofte også mere rød og stærkere tegnet. Imago flyver villigt fra sidst på eftermiddagen og kommer om natten til lys. Fra midten af juni gennem hele juli og ind i august.

Celypha striana (D. & S.)

Larven lever i april-maj i rødderne af mælkebøtte (*Taraxacum*) og andre korsblomstrede. Arten holder til på åbne marker, i grøftekanter, på græsarealer m.v.

DANIA, SJ, MG90
Råbjerg Plt.
22.6.2016 E.Palm

Europa til Fjernøsten. Nordgrænsen går gennem det sydøstligste Norge, Mellemsverige og det centrale Finland. Arten er almindelig i hele Danmark.

Celypha rosaceana (Schläger)

Dania: SJ, MG60
Havsand S. Lakolk
4.7.2014 E.Palm

16-19 mm. Imago flyver i den sene eftermiddag fra midt i juni til først i august med et tydeligt maksimum i juli. Den kommer også af og til til lys. Arten hører til i åbent land, men først og fremmest langs kysterne. Langs den jyske vestkyst i opskyldsbræmmen.

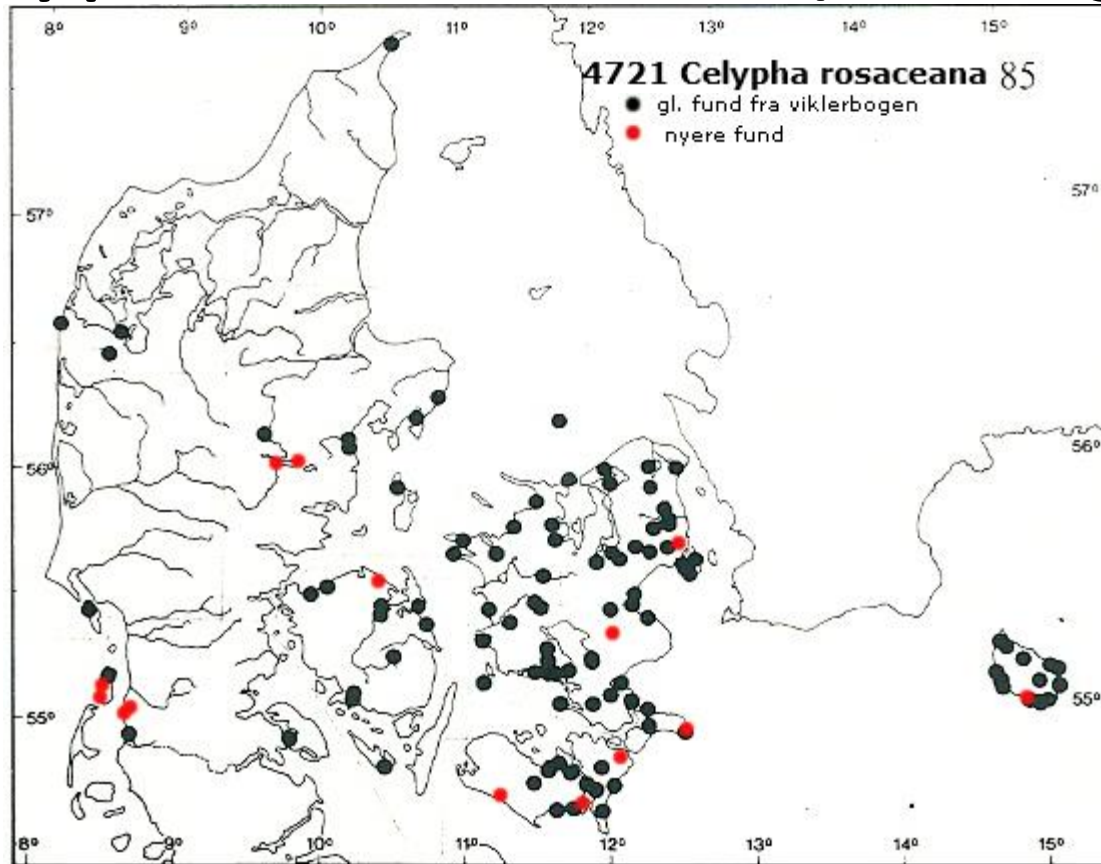
Celypha rosaceana (Schläger)

DANIA, SJ, MF79
Tingdal Plt./Hjerps.
7.7.2012 E.Palm

Larven lever i roden af kurvblomstrede, først og fremmest Svinemælk (*Sonchus*) og Mælkebøtte (*Taraxatum*) i maj-juni.

Celypha rosaceana (Schläger)

Fra Europa til Mongoliet. Nordgrænsen løber gennem det allersydligste Norge, de sydlige og centrale dele af Sverige og Finland. I Danmark har arten måske tidligere været mere almindelig, specielt øst for Storebælt, hvor der er mange findesteder fra ældre tid. I nyere tid må arten betragtes som sjælden og lokal. Det er sjældent man ser flere eksemplarer på en dag.

De spraglede Celypha

C. rurestrana ø.t.v., *lacunana* ø.t.h. og *O. undulana* for midten.t.v. er større end *C. flavipalpana* n.t.v., *cespitana* n.t.h. og *doubledayana* midten.t.h.

Vingespidsen er jævnt mørk som det meste af frynserne hos *rurestrana*, der heller ikke er så spraglet som *lacunana*, og *undulana* har et bredt indre lyst bånd som knækker på midten og lige bredt i hele dets længde. *C. doubledayana* har et tilsvarende knæk. Hoved og palper hos *flavipalpana* er lyse, hos *cespitana* er de mørkere. Båndene forløber også lidt anderledes, specielt mod forkanten. *C. flavipalpana* er skinnende. *P. umbrosana* har en bjælke mellem de to lyse bånd som de øvrige arter mangler (se denne).

Celypha rurestrana (Dup.)

Dania: SZ:
Klinteby Klint
26.6.1986 E.Palm

12-18 mm. Imago flyver fra sidst på eftermiddagen i (juni) og juli. Den findes i Danmark kun på kystlokaliteter, men hvor den forekommer mere almindeligt er bjergenge den foretrukne lokalitet. Svensson nævner lyse nåleskove i Sverige.

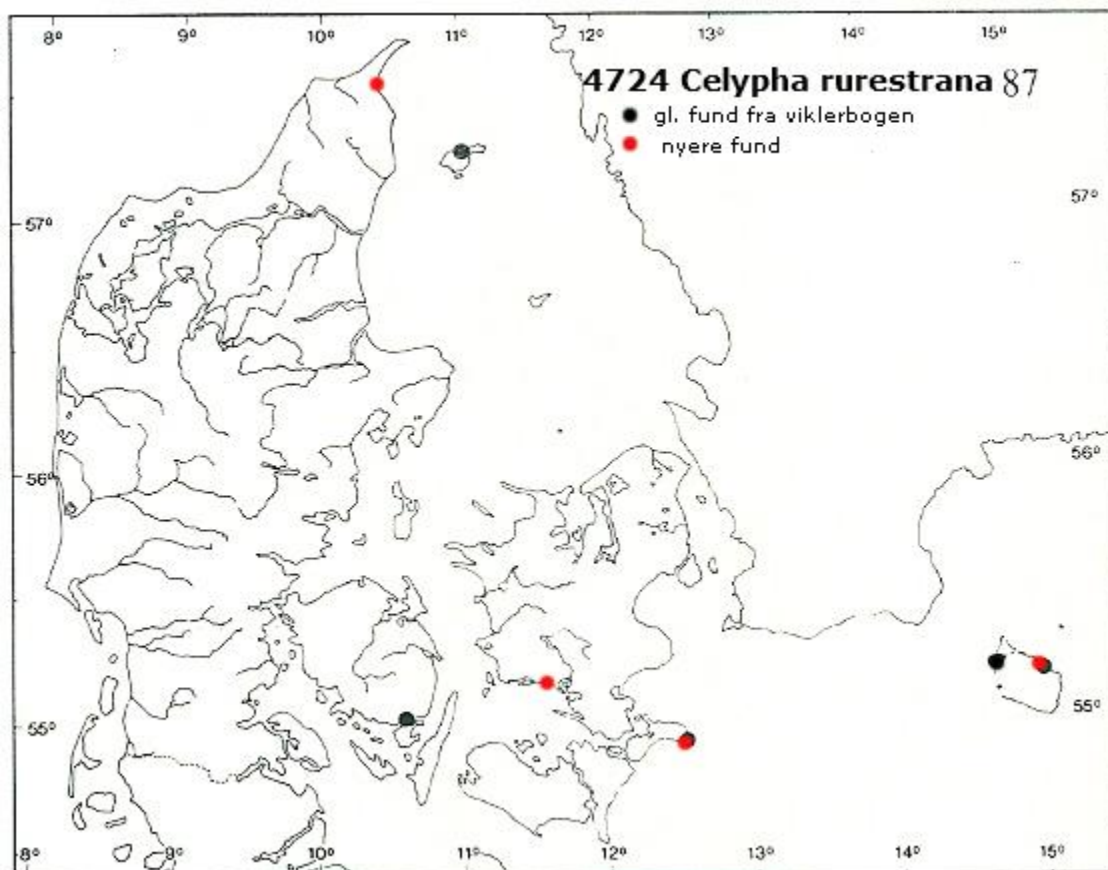
Celypha rurestrana (Dup.)

Larven lever i april-maj(juni) i rødderne af Høgeurt (*Hieracium*) og Svinemælk (*Sonchus*). I Mellemeuropa i 2 generationer, hvoraf den første overvintrer.

**Dania: B:Rand-
kløve Skår
25.6.1975 E.Palm**

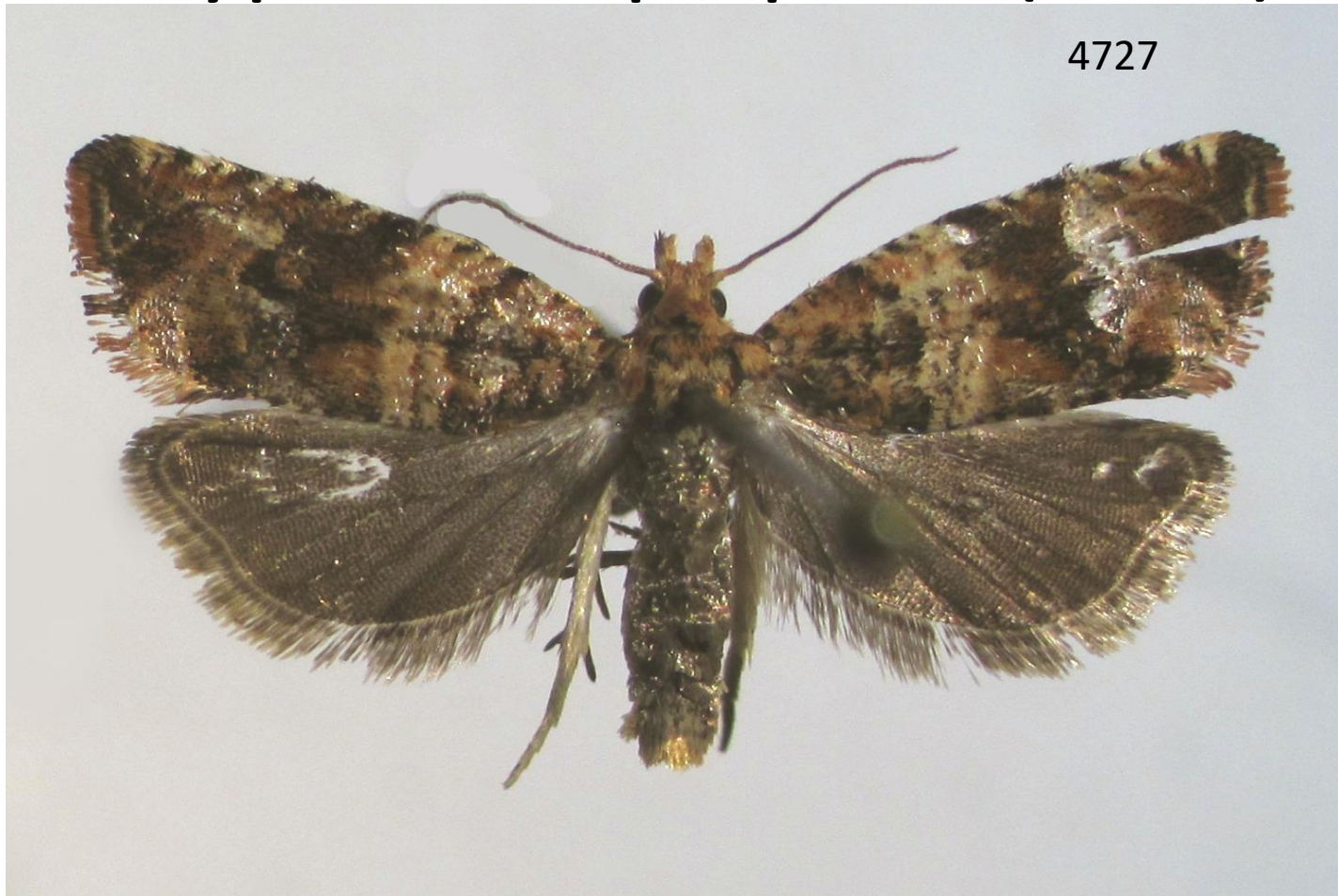
Celypha rurestrana (Dup.)

Arten kendes fra de nordlige og centrale dele af Europa. Den mangler i England. Desuden Sibirien og Fjernøsten. I Norge og Sverige går arten nord for Polarcirklen, i Finland kun i den sydlige tredjedel. Ikke i Lithauen. I Tyskland er arten hverken noteret fra Slesvig-Holstein eller Niedersachsen.

I Danmark er *rurestrana* sjælden og kun kendt ganske få steder. Bornholm: Et gammelt fund i Sandflugtsskoven og en fast forekomst ved Randkløve Skår/Saltuna. Desuden i LFM på Møns Klint hvor den forekommer regelmæssigt f. eks. ved Jydelejet, i SZ ved Klinteby Klint, hvor den er fundet i antal, et gammelt fund ved F: Svendborg og et par nyere fra NEJ: Nordmarken på Læsø 1980 og Ålbæk 2008.

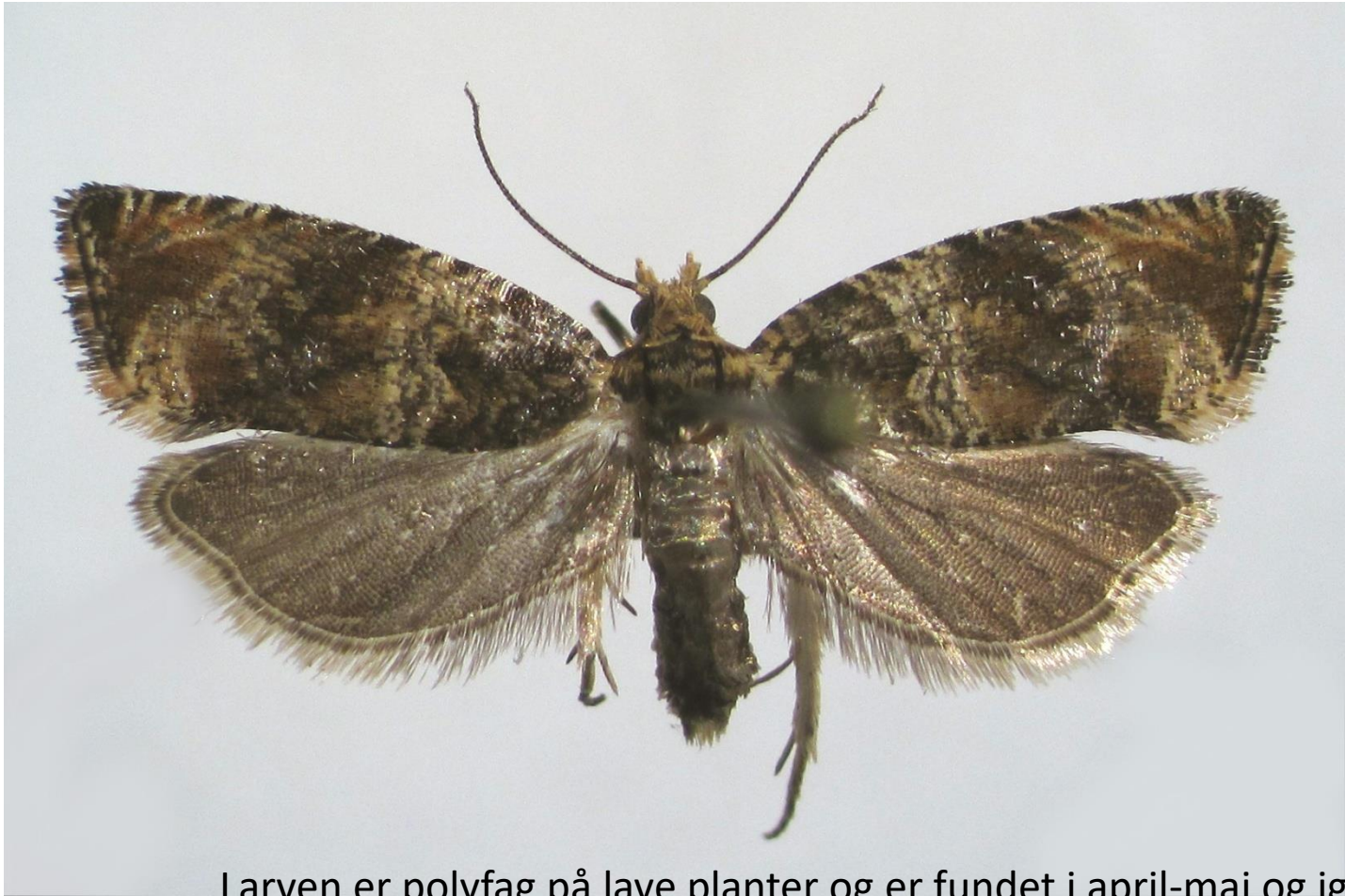
Celypha flavipalpana (H.-S.)

Italia: Toscana
Barberino Val'
Elsa 30.8.2009
E. Palm

12-17 mm. Imago flyver sidst på eftermiddagen og kommer til lys. Flyvetiden strækker sig fra sidst i juni til og med august, formentlig i to generationer.

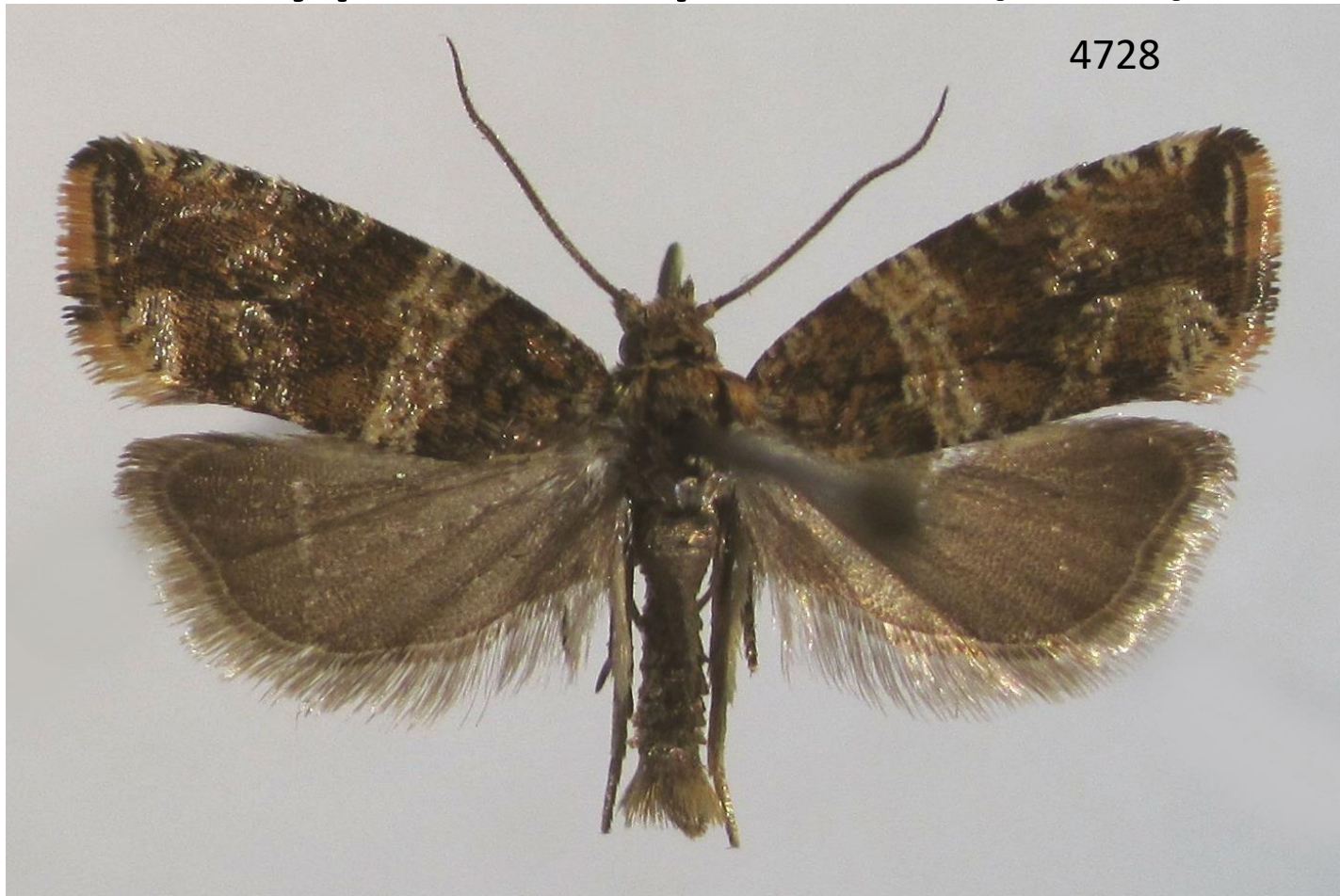
Celypha flavipalpana (H.-S.)

Larven er polyfag på lave planter og er fundet i april-maj og igen i juli. Udbredt i Vest- og Centraleuropa og dele af Østeuropa og fundet til Kina. Der er dog langt ned til de nordligste fund i Bayern, det sydlige Brandenburg og Sachsen. I Skandinavien kun et fund fra Bornholm i 1981.

**Italy, Trent.-Alto Adige
(Trento): Drò (123 m)
19.6.2013 E.Palm**

Celypha cespitana (Hb.)

Dania: LFM: Møn
Jydelejet, Klinten
17.7.1976 E.Palm

12-16 mm. Imago er aktiv fra sidst på eftermiddagen og hele aftenen. Somme tider dukker den også op på lyset. Den har en meget lang flyvetid fra juni-august.

Celypha cespitana (Hb.)

**France (38) Isère
Rivier d'Ailemont
6.7.2016 E.Palm**

Larven lever overvintrende indtil juni i spundne rør på lave planter. Der nævnes Timian, Hedelyng og Gyvel (*Thymus*, *Calluna*, *Sarothamnus*) mv.

Celypha cespitana (Hb.)

Dania: NEJ:
Tversted Plt.
16.6.1982 E.Palm

Variationen er bred. Arten holder til på tørre, ofte kystnære habitater, men også i lyse skove, skrænter bakker og overdrev.

Celypha cespitana (Hb.)

Fra Vesteuropa til Korea og Japan. Nordgrænsen går til Ishavet, men arten mangler mange steder langs Norges vestkyst. I Danmark er arten lokal, men ofte talrig på lokaliteterne. Den er fundet spredt i hele landet. Der er dog ikke mange fund på Fyn.

Dania: NWJ:Venø
3.7.1980 E.Palm

Celypha woodiana (Barret)

- Arten er fundet i Danmark. 4729
- LFM: UA49 Liselund, 1 stk. 19.-26.vii.2010 (K. Larsen).
- B: VA99 Øster Sømarken, 1 stk. 13.vii.2010 (P. Falck), VA99 Vester Sømarken, 1 stk. 15.-16.vii. og 1 stk. 17.-18.vii.2010 (B. J. K. Nielsen), WB00 Årsdale, 1 stk. 17.vii.2010 (P. Falck), VA99 Raghhammer, 1 stk. 23.vii.2010 (F. Vilhelmsen) VA99 Vester Sømarken, 1 stk. 16.-26.vi.2016 (B. J. K. Nielsen), VA99 Boderne, 1 stk. 26.vi.2016 (P. Falck).

Celypha tiedemanniana (Z.)

14-17 mm. Imago er lidet flyvende men kan findes omkring foderplanten fra sidst på eftermiddagen. Om natten kommer den af og til til lys. Langt de fleste fund er fra juli. Habitaterne er søernes bredder, moser og fugtige enge og grøfter. Arten er let kendelig.

Dania: NWJ:
Sevel
4.7.1980 E.Palm

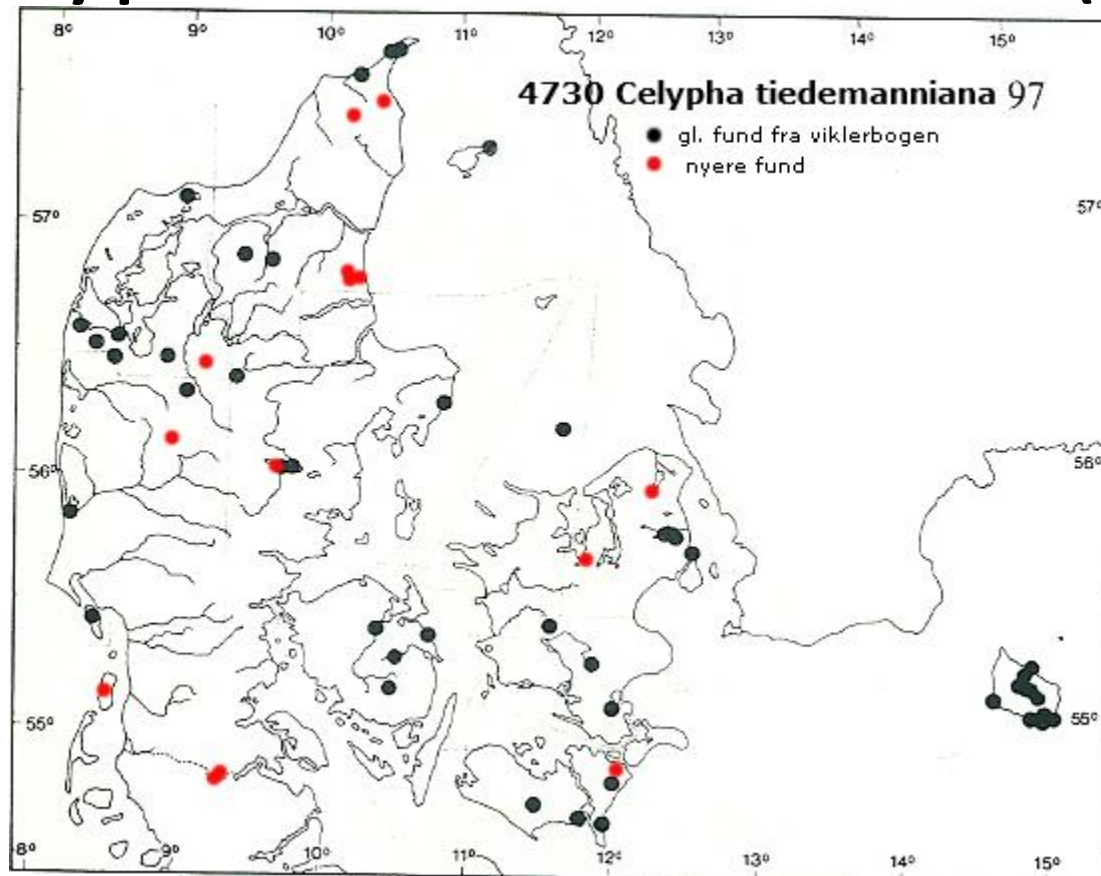
Celypha tiedemanniana (Z.)

Dania: NWJ:Sevel
e.la.4.7.1980, kl.
16.7.1980 E.Palm
Equisetum

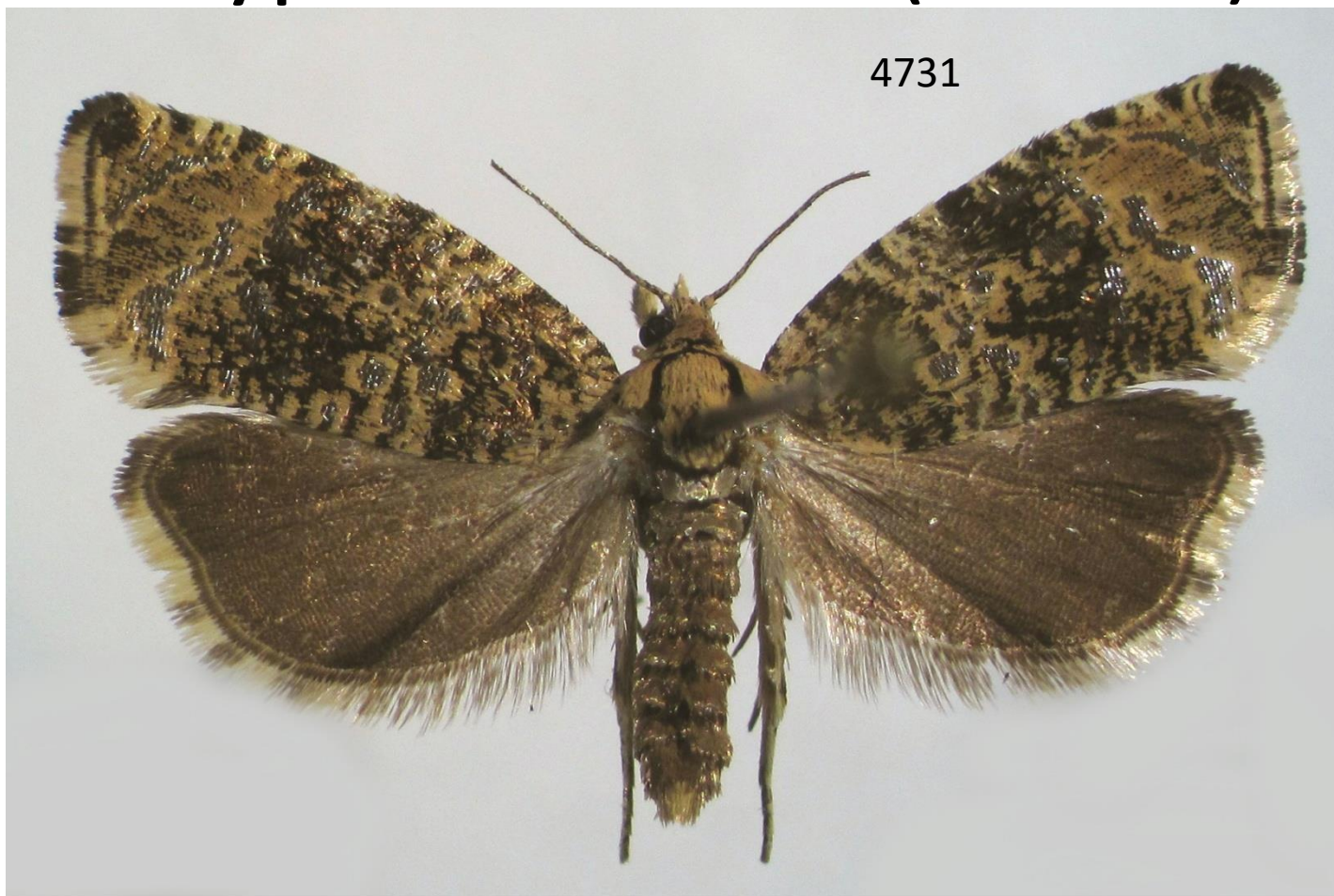
Larven lever i juli i stænglerne af Padderok (*Equisetum*), men kun, hvor planten står fugtigt, gerne i mere eller mindre åbent vand. Den pupper også i stænglens øvre dele.

Celypha tiedemanniana (Z.)

Meget pletvist udbredt i Europa. Kendt fra Holland, Tyskland (mangler i Niedersachsen), Østrig og Skandinavien. Den når helt til Kina. I Norge og Sverige kun i de allerøstligste dele, men i næsten hele Finland, undtagen helt mod nord. I Danmark er *tiedemanniana* temmelig sjælden og lokal, men enkelte gange truffet i lidt større antal. Den er fundet i alle landsdele, men der er ikke mange fund i den sydlige halvdel af Jylland, på Fyn eller Sjælland.

Celypha lacunana (D. & S.)

Dania: NWZ:
Friheden/Mørkøv
21.7.1981 E.Palm

15-18 mm. Imago er aktiv det meste af dagen og kommer også på lys gennem det meste af sommeren fra juni til august. Den kan findes alle steder, hvor der er lave planter.

Celypha lacunana (D. & S.)

DANIA, SJ, MF89
Sdr. Sejerslev la.
2.6.2016, kl. 12.6.16
E.Palm Citronmelisse

Larven lever polyfag på lave planter i skud og spind mellem bladene i maj-juni. Den er let at klække.

Celypha lacunana (D. & S.)

Dania: NWZ:
Føllensiev
15.7.2010 E.Palm

Variationen er betragtelig. Somme tider kan den være helt sort med enkelte metalglinsende vinger, så den ligner en *Cydia*, andre gange kan vingetegningen være udvisket, så den kan ligne en række andre arter.

Celypha lacunana (D. & S.)

Sågar en albino dukker op i ny og næ.

Dania: B:Rutsker
Højlyng •
5.7.1974 E.Palm

Udbredt fra Vesteuropa til Lilleasien og Mongoliet. Mod nord til Ishavet. Arten er almindelig overalt, og formentlig den almindeligste vikler i Danmark.

Dania: NEJ, NJ88
Ålbæk e.la.31.5. 18
Kl.25.6.2018 E.Palm

Celypha siderana (Tr.)

DANIA:NWZ, PG47
Bjergsted Bakker
e.la. 9.5.2011, kl.
21.5.2011 E.Palm
Spirea tomentosa

15-17 mm. Imago er aktiv fra sidst på eftermiddagen og kan findes – somme tider i pænt antal - i og omkring foderbusken. En sjælden gang kommer den også til lys. Det er en kulturfølger. Arten er let kendelig.

Celypha siderana (Tr.

Dania: SJ, MF99
Ellum e.la.28.4.2014
kl. 15.5.14 E.Palm
Spirea

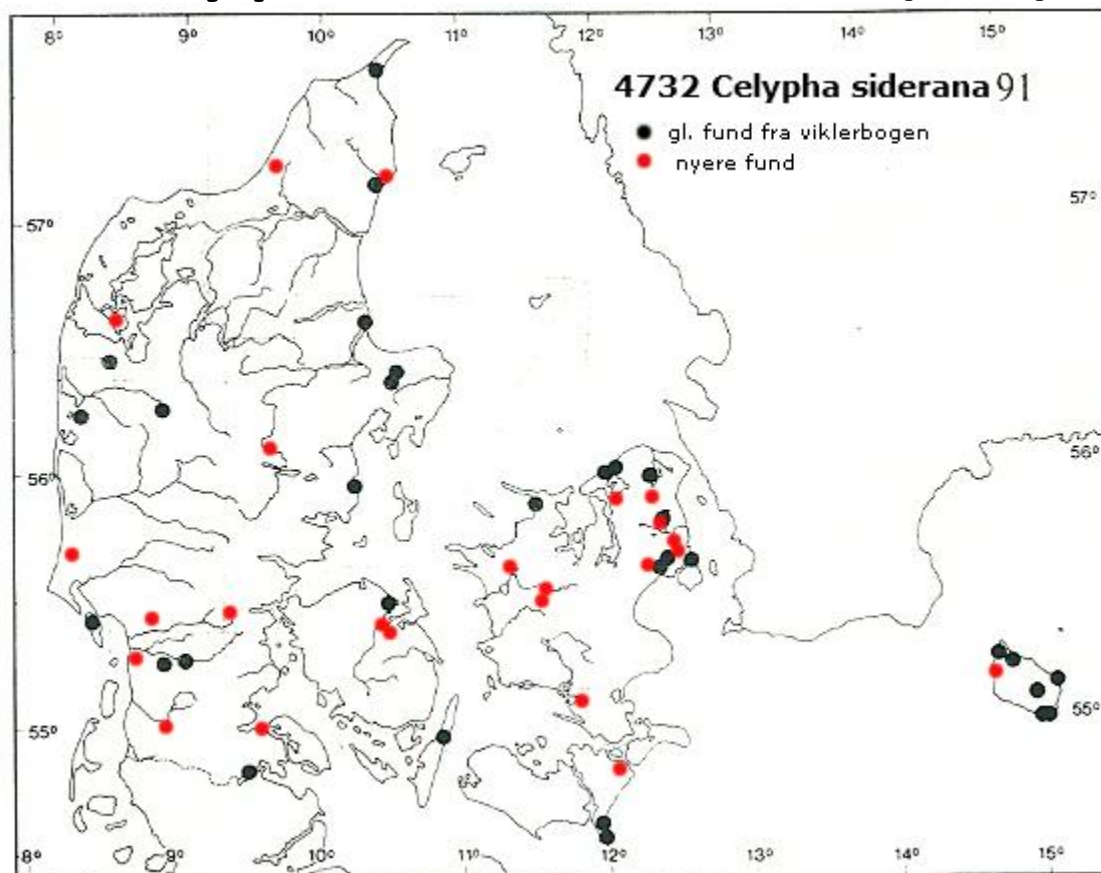
Larven lever fra maj i spundne blade og skud af Rød Spirea (*Spirea tomentosa*) og er let at klække. I ældre tid – og mange steder endnu – var det en almindelig prydbusk i haverne og den trives så godt, at den fortsat kan findes, selv om haverne er opgivet for årtier siden.

Celypha siderana (Tr.)

Der er ikke megen variation. Det mørke kan være mere eller mindre udbredt.

Celypha siderana (Tr.)

Udbredt i de centrale og sydlige dele af Europa og i forskellige former helt til Japan. I Skandinavien er den fundet spredt flere steder i Norge, det meste af det sydlige og østlige Sverige og den sydlige halvdel af Finland. I Danmark er arten fundet spredt i hele landet, men i mange områder er der langt mellem findestederne. Der er nok flest på Bornholm og i det vestlige og nordlige Jylland.

Celypha rivulana (Scop.)

Dania: NEZ:
Amager Fælled
20.7.1971 E.Palm

15-18 mm. Imago er aktiv fra sidst på eftermiddagen og kommer ind i mellem til lys fra juli til midt i august. Den holder til i moser og andre fugtige steder, men kan også dukke op på mere tørre habitater, f. eks. heder.

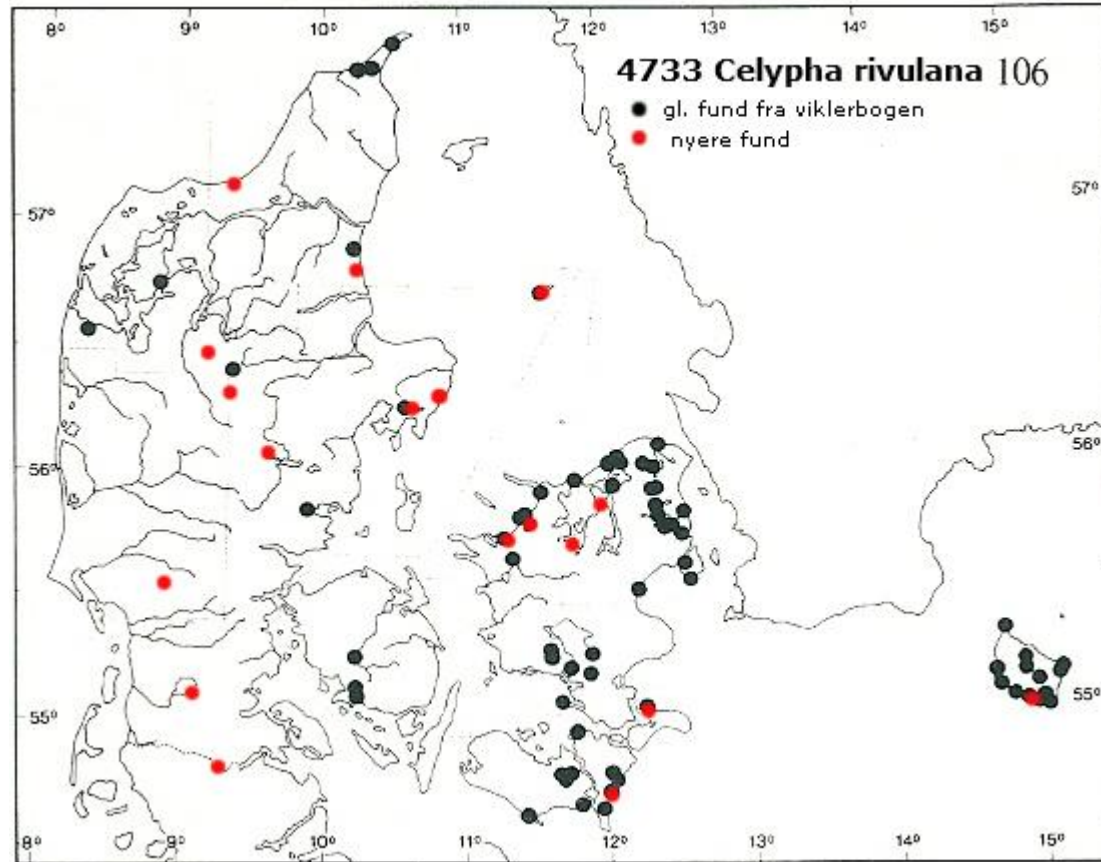
Celypha rivulana (Scop.)

Dania: NWZ:
Bjergsted Bk.
23.7.1980 E.Palm

Larven lever i maj-juni i blomster og skud på adskillige lave planter og måske også buske. Der nævnes f. eks. Mjødurt (*Filipendula ulmaria*). Kendelig på de sølvrige, klare, skarpe, lyse linjer og de overvejende lyse frynser.

Celypha rivulana (Scop.)

Den er udbredt i Palearktis og fundet hele hele Skandinavien undtagen helt mod nordvest. I Danmark er arten ret almindelig øst for Storebælt men mest enkeltfund på Fyn og i Jylland.

Celypha doubledayana (Barret)

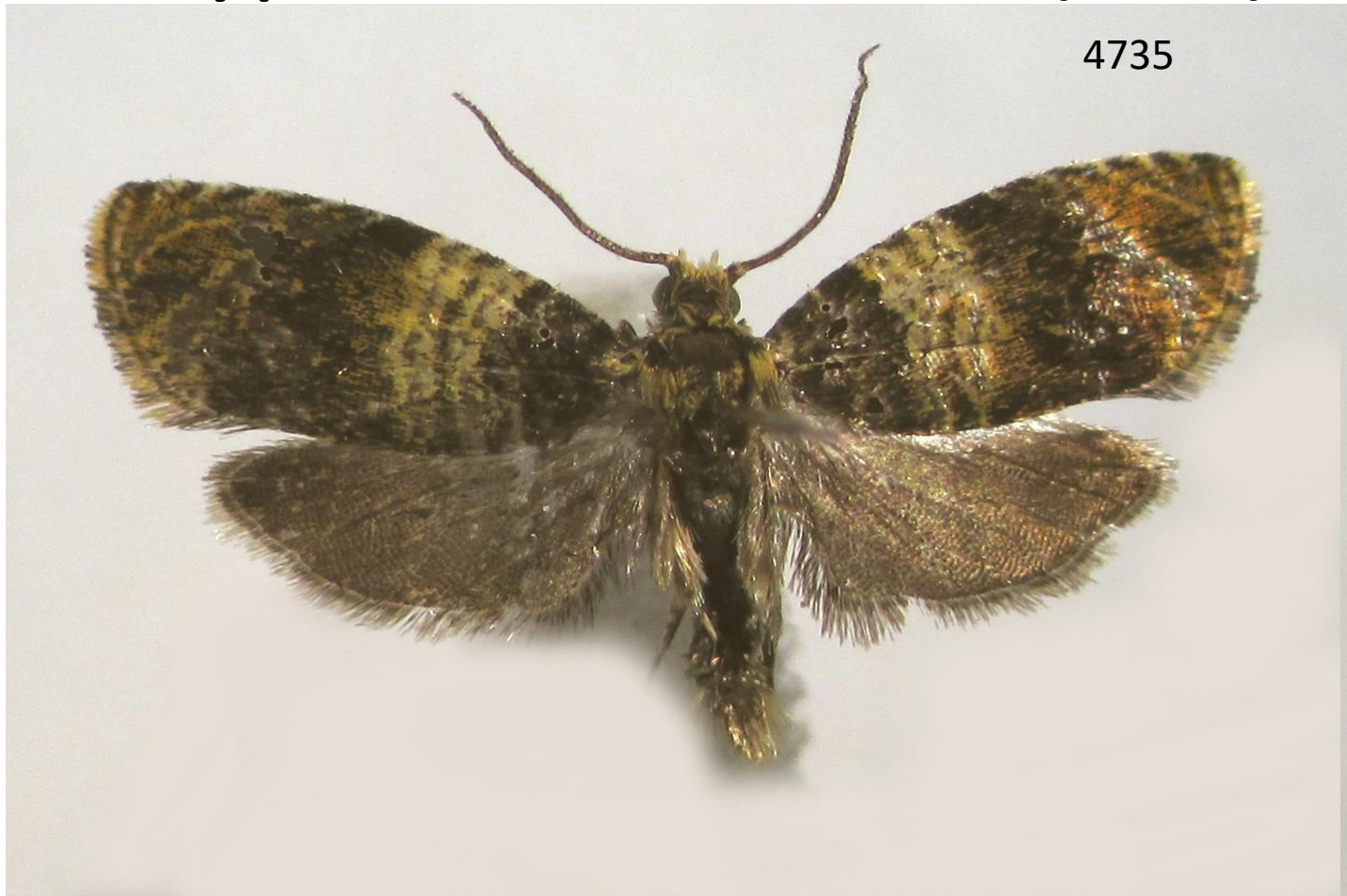

Walsingham
Collection,
1910-427
Ranworth
ENGLAND
1892
T. Eedle

12-14 mm. Imago er aktiv sidst på dagen i juli-august. Larven lever i Europa på *Dorycnium*, *Lotus erectus*, *Sedum* og *Cyperus longus*.

I Europa kendt fra England, Frankrig og Mellem Europa til Rumænien. I Tyskland: Nordrhein-Westfalen. Desuden til Fjernøsten, Korea og Japan, hvor den er skadelig.

Celypha aurofasciana (Hw.)

12-14 mm. Imago er aktiv fra sidst på eftermiddagen og kommer villigt til lys. I Danmark var habitaterne gamle skove med mos og lav. Det er også sådan i Sverige, men jeg har selv fundet den i unge plantager (et sted en nyplantet poppelskov), men også i skove. Let kendelig.

France (01) Rhone Alps
(Ain) : St-Rambert-en-
Bugey 8.7.2013 E.Palm

Celypha aurofasciana (Hw.)

Larven skal leve i april-maj i rør under mos på gamle eller rådnene grene og stammer. Der nævnes en række træer:

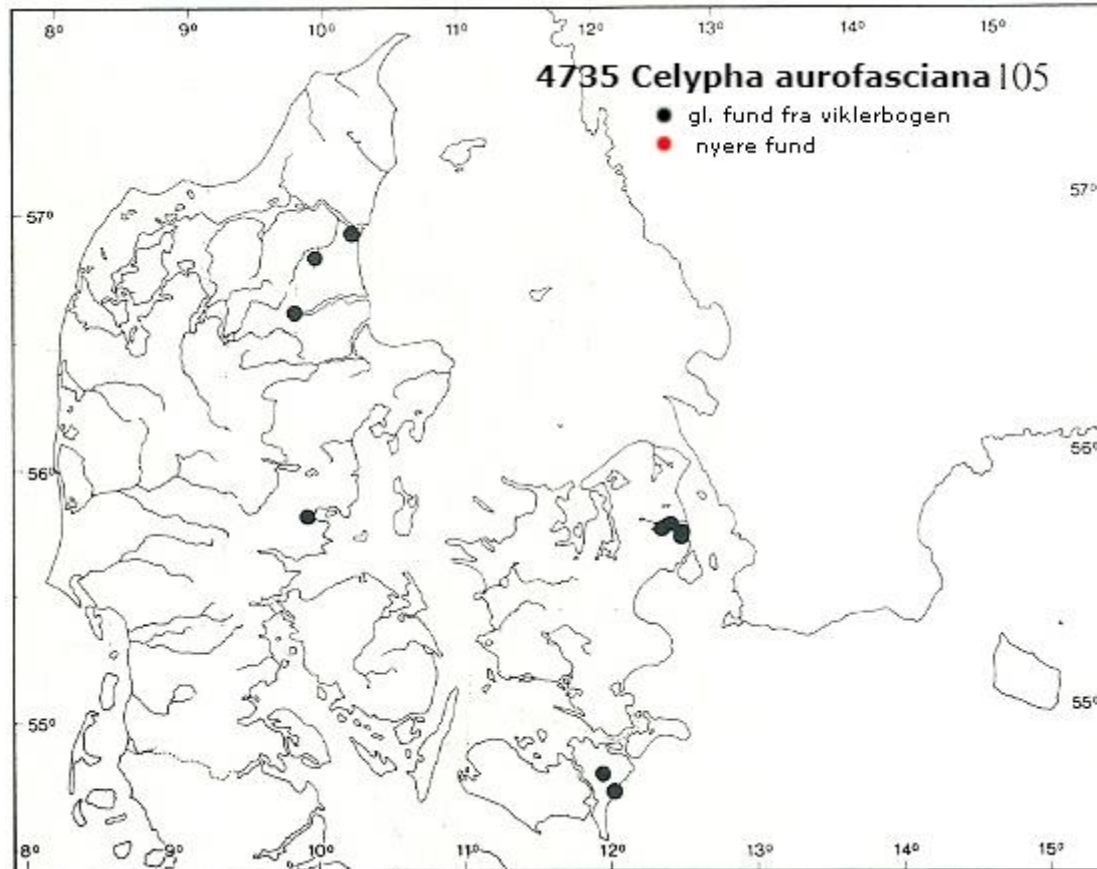
Quercus, *Malus*, *Prunus*, *Betula* (Eg, Æble, Blomme og Birk).

Fundet i Norge i 1998 og 2003, i Sverige troede man også den var uddød og ikke set siden 1934,

men det har vist sig at arten har en fast forekomst langs den svenske vestkyst fra Norge og ned til lidt syd for Göteborg, Østsmåland på Öland. Sidste danske fund er fra 1975. Ikke i Finland eller Lithauen. Arten forekommer dog stadig i Mellem- og Sydeuropa og England (hvor arten også er blevet sjældnere). I Tyskland kun nyere fund i Bayern. Udbredelsen strækker sig til Korea og Japan.

France (01) Rhone Alps
(Ain) : St-Rambert-en-
Bugey 8.7.2013 E.Palm

Celypha aurofasciana (Hw.)

I Danmark er arten uddød. Der kendes fund fra LFM: Mellemkoven ca. 15 stk. 1942-1949, Hannenov 2 stk. 25.7.1951, NEZ: sidst set i 1893, EJ: Hobro og Boller Skov v. Horsens begge fra 1800-tallet, NEJ: Egense ved Mou 1 stk. 7.7.1930 og Skindbjerg Krat 1 stk. 30.7.1975.

Celypha aurofasciana (Hw.)

- Bengt-Åke Bengtsson var så sød at
- sende et kort over den aktuelle
- udbredelse i Sverige.

